

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1418
Toplantı Tarihi/Sayısı : 7.12.2022/22
Karar Numarası : 2022/889
Başvuran : T. U.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın; cinsel yönelimine ilişkin rapor alma sürecinin uzatıldığı, dilekçelerine cevap verilmediği ve görüntülü görüşme hakkı olmasına rağmen bu hakkın kullanılmadığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda başvuran özetle;

a. Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu sırada transseksüalizm cinsel kimliğine uyumluluğu sebebiyle kendisine hormon raporu verildiğini ancak koğuşundaki hükümlüler tarafından psikolojik baskıya maruz kalması sonucu erkek beyan raporu aldığını,

b. Bu raporu almasından sonra can güvenliğinin tehlikeye girdiğini ve nakil talebinin ardından Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirildiğini, erkek raporu sebebiyle burada tek kişilik odaya alındığını ancak kendisinin transseksüel olduğunu, bu nedenle erkek beyan raporunun güncellenmesi için hastaneye sevk edildiğini ancak Kurumun sağlık biriminin hatası nedeniyle rapor alma sürecinin uzadığını, bu hatanın LGBTİ birey olduğu için kendisine psikolojik baskı kurmak amacıyla yapıldığını,

c. Sağlık raporlarının dosyasına eklenmesi ve hastaneye sevk edilmesi için yazdığı dilekçelerine cevap verilmediğini,

d. Görüntülü görüşme sisteminden yararlanma hakkı olmasına ve birçok kez talep etmesine rağmen tek kişilik odada kalması sebebiyle bu haktan yararlanamadığını,

e. Hiçbir disiplin cezası olmadığı halde şimdiye kadar 61 saat görüntülü görüşme hakkının ihlal edildiğini ve bu sebeplerle mağdur olduğunu iddia etmekte ve bu durumun düzeltilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 10.11.2022 tarihli yazılı görüşte;

a. Hükümlü T. U.' nun 25.02.2022 tarihinde güvenlik nedeniyle Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan nakil olarak geldiği, başvurusunda bahsetmiş olduğu cinsel yönelimine ilişkin rapor alınması yönündeki talebi sonucu, 10.10.2022 tarihinde Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulundan ilgili raporun alındığı ve yazının ekinde sunulduğu,

b. Bahse konu rapora istinaden hükümlünün değerlendirilerek durumuna uygun koğuşa yerleştirildiği,

c. İlgilinin diğer talepleri hakkında 05.10.2022 tarihinde beyanına başvurulduğu, beyanı doğrultusunda

cinsel yönelimi ile ilgili sorunlarının ve görüntülü görüşme hakkındaki talebinin çözüldüğü, yazmış olduğu dilekçenin işlemden kaldırılması ve hiç kimseden şikayetinin olmadığı yönünde ifadede bulunduğu ve görüntülü görüşme hakkından faydalanmakta olduğu belirtilmiştir.

4. Muhatap Kurumun yazılı görüşünde başvuranın sorunlarının çözüldüğünün ve şikayetinin bulunmadığının belirtilmesi üzerine 17.11.2022 tarihinde başvurulan Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) üzerinden görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmede başvuran tarafından; “*Başvuruya konu sorunlarının tamamının İdare tarafından çözüldüğü, bu sebeple başvurusundan vazgeçtiği*” ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun’un 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma başvuru yapabileceği*” belirtilmiştir.

7. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar verilmesine yer olmadığına dair karar” başlıklı 73’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; “*Kurum; başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar verilmesine yer olmadığına dair karar” başlıklı 73’üncü birinci fıkrasının (a) bendine göre; “*Kurum; başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

10. 17.11.2022 tarihinde başvuran ile gerçekleştirilen SEGBİS görüşmesinde, başvuranın Kurumumuza yaptığı başvuru sonrasında İdare tarafından taleplerinin yerine getirildiği, bu sebeple başvurusundan vazgeçtiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 73’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; başvuranın, başvuru konusu talebinden vazgeçmesi nedeniyle başvuru hakkında “*karar verilmesine yer olmadığı*” kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurusunda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,
 2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 07.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Afişan TİRYAKİ
II. Bařkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĐLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi